

סוגרים שבוע

מספרים ש... הטבעת שנעלמה

"ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה" (בראשית כט, כ)
לפני שאמה של פנינה נפטרה, היא הוציאה ממגירתה טבעת יהלום כחולה שקיבלה מאמה לפני מותה, נתנה אותה לדולב, ארוסה של פנינה והשביעה אותו להתחתן עם בתה רק עם הטבעת הזו. בחתונה ענד דולב על אצבעה של בחירת ליבו את הטבעת היקרה. מלבד ריבים קטנים שיש לכל בני זוג – הוא רצה שהיא תמלא דלק במכונית, היא רצתה שהוא יסדר את המחסן – חיי הנישואים שלהם היו מאוד מאושרים.

יום אחד קרה הדבר הנורא ביותר שיכול היה לקרות לפנינה – היא איבדה את הטבעת. הם חפשו בכל מקום אפשרי – אך לשווא, הטבעת לא נמצאה. פנינה נכנסה לדיכאון עמוק ומאז לא עלה חיוך על שפתותיה. היא הפכה מאישה מאושרת מלאת שמחת-חיים לשבר כלי. היה זה בשבילה כמו לחוות שוב את מותה של אמה. במוצאי שבת אחד ניגש אליה בעלה בצעדים כושלים, ובידו טבעת יהלום כחולה. "איפה מצאת אותה?" שאגה משמחה. "במחסן. צדקת, הייתי צריך לסדר אותי". פנינה נתמלאה כעס כאשר התברר שימי הסבל יכולים היו להיחסך ממנה. היא ארזה תיק ועזבה.

הימים חלפו ולפנינה לא נותר כמעט כסף. בצעד נואש היא החליטה למשכן את טבעתה – שממילא מסמלת נישואים שמתו. היא נזכרה שסבתה אמרה לה שקנתה את הטבעת בחנות "תכשיטון" באשדוד. כשהגיעה לחנות שאלה את הצורף הישיש כמה שווה הטבעת שסבתה קנתה לפני ארבעים שנה. "את הטבעת הזו לא מכרתי לפני ארבעים שנה" אמר הצורף, הוא עלעל ביומן המכירות שלו וקרא: "את הטבעת הזו מכרתי לפני כשנה לאדם שהשקיע בה את כל חסכונו. את מכירה אדם בשם דולב זהבני".

פותרים שולחן שאלות לדיון משפחתי

* **חלומות** – וַיִּזְכֹּרְלֶם וְהִנֵּה סֶלֶם בֹּצֵב אֶרְצָה" (כח, יב) –
איך צריך להתייחס לחלומות? האם הם חושפים אמיתות נסתרות וחוזים את העתיד או שהם דמיונות והבל? איפה בתנ"ך מצאנו חלומות ומה היה היחס אליהם? האם יש הבדל בין החלומות הללו לחלומות שלנו? מה אתה עושה כשאתה חולם חלום רע?

* **הארץ המובטחת** – "הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה שֹׂכֵב עָלֶיהָ לָךְ אֲתֵנָה וְלְיִרְעָה... וְנִבְרַחוּ בָּךְ כָּל בְּיִשְׁפּוֹזֹת הָאָרֶץ" (כח, יג-יד).
ההבטחה של ארץ ישראל לעם ישראל חוזרת אצל האבות שוב ושוב. למה זה כל כך חשוב? מדוע צריך שתהיה לעם ישראל ארץ מיוחדת ומסויימת? האם ההשפעה הרוחנית והמוסרית שלנו על העולם לא תהיה גדולה יותר כשנהיה מפוזרים בכל הארצות ובין כל העמים?

מתוך הפרשה

תקציר הפרשה: יעקב יוצא לדרכו לחרן * חלום הסולם והמלאכים העולים ויורדים * המפגש עם רחל על הבאר * יעקב עובד אצל לבן 14 שנה עבור שתי נשותיו * לידת הבנים ויעקב ממשוך שש נוספות אצל לבן שמרמה אותו במשכורתו * יעקב בורח, לבן רודף אחריו ולבסוף הם כורתים ברית * יעקב חוזר לארץ ישראל ופוגש שוב את המלאכים.

איך מבקשים?

בין יעקב לרחל היתה אהבה גדולה. שבע שנים הוא היה מוכן לעבוד קשה אצל לבן רק כדי לזכות בה. ובכל זאת הפרשה מספרת לנו על ויכוח קשה שהיה ביניהם. רחל רואה שללא אחותה נולד ילד ועוד ילד וילד ורק היא נותרת עקרה ובודדה. היא פונה לבעלה בקריאה "הִבֵּה לִי בָנִים וְאֵם אִינִי מוֹתָה אֲנֹכִי". מה בדיוק ציפתה רחל שיעקב יעשה? איך היא רצתה שהוא 'ביא' לה ילדים? יש מן המפרשים שהסבירו שהיא ביקשה שבעלה הצדיק יתפלל עליה לה שתזכה גם היא לילד משלה.

אך אם כך קשה להבין את התגובה הקשה של יעקב על בקשתה - "וַיִּזְזַר אֶף יַעֲקֹב בְּרוּזְלָו, וַיֹּאמֶר הַתּוֹזֹת אֲלוֹקִים אֲנִי אֲשִׁיר מִנֵּעַ בְּמוֹךְ פְּרִי בֶטֶן". למה יעקב כועס? מה יותר טבעי מאשר אישה שמבקשת מבעלה שגם הוא יתפלל עבורה!?

הרמב"ן מסביר שבקשה להתפלל לה' כדי למלא את מבוקשה היא לגיטימית ונכונה, אך רחל רצתה יותר מזה: "אמרה רחל שיתפלל עליה עד שיתן לה בנים על כל פנים... ויחר אף יעקב שאין תפלת הצדיקים בידם שתשמע ותענה על כל פנים".

כלומר, רחל רצתה שיעקב יתבע מה' בצורה מוחלטת ללא פשרות ו'יקבע' לו, שכך יקרה. על כך אומר יעקב: 'אנחנו לא מנהלים את העולם. איננו יודעים מה באמת נכון שיקרה. אנחנו יכולים לבקש מה שנראה לנו כנכון, אבל רק ה' יודע מה באמת ראוי שיקרה. לפעמים למרות אהבתו של ה' אלינו (או אולי בגללה) התשובה לבקשתנו תהיה שלילית'.

ישנו שיר מפורסם שאומר "כל שנבקש לו יהי". בתפילה שלנו בכל בוקר אנחנו מבקשים בצורה הרבה יותר 'צנועה' – "מלא ה' משאלות ליבנו לטובה". איננו מתיימרים 'לקבוע' לקב"ה שכל מה שלנו נראה, זה בדיוק מה שצריך לקרות. אנחנו מבקשים על מה שנראה לנו כנכון ומאמינים בה' שיוביל את הכול לטובה כפי שהוא יודע שנכון שיקרה.